

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2769

Vragen van het lid **Kops** (PVV) aan de Minister voor Klimaat en Energie over *complete boomverbrandingen voor biomassa* (ingezonden 6 april 2022).

Antwoord van Minister **Jetten** (Klimaat en Energie) (ontvangen 16 mei 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2508.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Rapport prikt belofte Timmermans door: complete bomen gebruikt voor biomassa» en het rapport «Future on Fire», waaruit blijkt dat nog altijd complete bomen worden verbrand in biomassa-centrales?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u zich herinneren dat u op eerdere Kamervragen over biomassa hebt geantwoord «dat u het beeld niet herkent dat hele bossen gekapt worden voor de productie van houtpellets»? (Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2019/20, nr. 3212) Staat u nog steeds achter deze woorden? Zo ja, hoe valt dat te rijmen met bovengenoemd rapport, waaruit het tegendeel blijkt?

Antwoord 2

Ja, echter deel ik uw conclusie niet dat uit het bovengenoemd rapport het tegendeel blijkt. Uit het rapport valt niet af te leiden waarvoor de gefotografeerde boomstammen dienen en wat de staat van deze boomstammen is, zoals de rapporteurs in het rapport «Future on Fire» ook zelf concluderen. Goede boomstammen zijn in de regel niet winstgevend voor energietoepassingen en worden voor bijvoorbeeld de productie van meubels ingezet, waar ze een grotere winstmarge opleveren. Het benutten van hout van slechtere kwaliteit, bijvoorbeeld door ziekte en rotting, voor de productie van energie kan wel aantrekkelijk zijn. Daarbij kan energieproductie met houtpellets in Nederland alleen voor subsidie in aanmerking komen mits voldaan is aan strenge duurzaamheidscriteria. Signalen over eventuele misstanden worden

¹ Telegraaf, 5 april 2022, «Rapport prikt belofte Timmermans door, complete bomen gebruikt voor biomassa». (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/2092852027/rapport-prikt-belofte-timmermans-door-complete-bomen-gebruikt-voor-biomassa>).

serieus genomen, zoals ook blijkt aan het lopende onderzoek door de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) na signalen uit Estland. De NEa komt naar verwachting eind Q2 met zijn bevindingen, die zal ik dan delen.

Vraag 3

Kunt u zich herinneren dat u op eerdere Kamervragen hebt geantwoord «serieus te kijken naar de herkomst van biomassa»? (Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2020/21, nr. 2432) Wat is er tot dusverre van dit «kijken» terechtgekomen? Wat verandert genoemd rapport aan uw «kijk op biomassa»?

Antwoord 3

Ja. De kijk op biomassa van dit kabinet is toegelicht in de Kamerbrief over de beleidsinzet biograndstoffen die op 22 april jl. naar de Tweede Kamer is verzonden (Kamerstuk 32 813, nr. 1039). Het kabinet zet zich in voor strenge duurzaamheidseisen voor biograndstoffen en wil de inzet van biograndstoffen voor hoogwaardige toepassingen stimuleren en voor laagwaardige toepassingen afbouwen.

Zoals vermeld in het antwoord op vraag 2 worden signalen over eventuele misstanden serieus genomen. Daarom voert de NEa momenteel op verzoek van mijn voorganger een onderzoek uit naar de werking van het systeem waarmee de duurzaamheid van biomassa voor energietoepassingen wordt aangetoond. Ik wacht de conclusies van dit onderzoek af, deze worden aan het einde van het tweede kwartaal van 2022 verwacht.

Vraag 4

Wat vindt u van de uitspraak van IPCC-voorzitter Hoesung Lee dat «vooral westerse landen beleid hebben ingevoerd om ontbossing tegen te gaan»?² Hoe strookt dat met de ramp die biomassa heet?

Antwoord 4

Het is van groot belang dat er in Nederland en wereldwijd meer bos kan groeien. Dat is nodig voor de biodiversiteit, natuurbehoud en het tegengaan van klimaatverandering. Dat kan samengaan met het gebruik van biograndstoffen, zolang er sprake is van duurzame biograndstoffen en ingezet wordt op zo beperkt en hoogwaardig mogelijk gebruik. Daar richt het kabinet zich op. Ook in de Europese Unie zet het kabinet zich daarom in voor het aanscherpen van de duurzaamheidseisen.

Vraag 5 en 6

Klopt het dat het doel van klimaatbeleid nog altijd CO₂-reductie is? Hoe kan het dan dat er, als onderdeel van dat klimaatbeleid, nog altijd volop biomassa wordt verstoekt, terwijl daarbij niet minder maar juist méér CO₂ vrijkomt dan bij kolen en gas? Deelt u de conclusie dat klimaatbeleid van tegenstrijdigheden aan elkaar hangt?

Deelt u de mening dat het pure volksverlakkerij is dat biomassa desondanks «klimaatneutraal» is verklaard en daarom de CO₂-uitstoot hiervan niet wordt meegerekend in de klimaatboekhouding? Wanneer maakt u een einde aan deze klimaatoplichterij?

Antwoord 5 en 6

Het kabinet streeft inderdaad naar de reductie van de uitstoot van CO₂ op de gevolgen van klimaatverandering te beperken. Biograndstoffen kunnen klimaatneutraal zijn als onderdeel van een kringloop waar in de groeifase CO₂ uit de lucht wordt opgenomen, waarna diezelfde hoeveelheid CO₂ weer vrijkomt bij de energieopwekking. Het uitgangspunt van het kabinet is dat alleen duurzame biograndstoffen werkelijk bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering. Hiertoe moet de gebruikte biomassa voldoen aan strikte criteria.

² Telegraaf, 4 april 2022, «Klimaatrapport VN: opwarming aarde beperken tot 1,5 graad is onmogelijk». (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/1959914716/klimaatrapport-vn-opwarming-aarde-beperken-tot-1-5-graad-is-onmogelijk>).

Vraag 7

Bent u nog steeds van mening dat biomassa «een noodzakelijk alternatief is voor het gebruik van aardgas»? Waar blijft trouwens uw anderhalf jaar geleden aangekondigde afbouwpad voor het gebruik van biomassa?

Antwoord 7

Biograndstoffen zijn van groot belang om een klimaatneutrale en circulaire economie te bereiken in 2050. Een aanzienlijk deel van onze economie en levenswijze is momenteel gebaseerd op het gebruik van primaire fossiele grondstoffen en minerale delfstoffen. Om de klimaat- en circulariteitsdoelen te halen moet deze afhankelijkheid zover mogelijk gereduceerd worden door het grondstoffenverbruik te verminderen, grondstoffen opnieuw te gebruiken en te vervangen door hernieuwbare alternatieven. Leidend bij de inzet van biograndstoffen is dat duurzame biograndstoffen alleen ingezet worden wanneer dit past in het eindbeeld van de klimaatneutrale en circulaire economie of in de transitie daarnaartoe. Daar waar duurzame alternatieven op korte termijn beschikbaar komen, zal dit op termijn leiden tot een afbouw van de subsidie op de inzet van biograndstoffen voor die toepassingen. Met de brief van 22 april jl. heeft het kabinet het aangekondigde afbouwpad aan uw Kamer toegezonden. Daarbij heeft het kabinet besloten onmiddellijk te stoppen met het afgeven van nieuwe subsidies voor laagtemperatuurwarmte uit houtige biograndstoffen.

Vraag 8

Hoe reageert u op de uitspraak van dhr. Bookermann (houtbedrijf Van den Broek): «Ik zie de laatste tijd in de markt dat er te goed hout wordt opgekocht voor biomassa. Dat krijg je nu er mede dankzij de subsidies te veel biomassa-centrales zijn gebouwd»? Deelt u de conclusie dat uw miljardensubsidies voor biomassa een ordinair verdienmodel is dat deze klimaatplichterij en -geldklopperij in stand houdt?

Antwoord 8

Zoals toegelicht in mijn antwoord op vragen 2 en 4, is het van groot belang dat er meer bos kan groeien. Dat kan samengaan met het gebruik van biograndstoffen, zolang er sprake is van duurzame biograndstoffen en er ingezet wordt op zo beperkt en hoogwaardig mogelijk gebruik. Goede boomstammen zijn in de regel niet winstgevend voor energietoepassingen. Daarbij kan energieproductie met houtpellets in Nederland alleen voor subsidie in aanmerking komen, mits voldaan is aan strenge duurzaamheids-criteria.

Vraag 9

Kunt u een volledig overzicht verstrekken van alle vergunde en nog te vergunnen subsidiebeschikkingen voor biomassa inclusief alle subsidiebedragen, looptijden en de herkomst van het hout?

Antwoord 9

In bijgevoegd³ overzicht zijn alle beschikkingen in beheer opgenomen voor verbranding van biomassa voor de productie van energie. Dit overzicht is van april 2022. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) publiceert regelmatig een update van de status van beschikkingen in beheer op hun website⁴.

De subsidieaanvragen van de SDE++ 2021 zijn nog in behandeling. Zoals gebruikelijk zal ik hierover rapporteren nadat de beoordeling van de aanvragen is afgerond. De gecommiteerde subsidiebedragen zijn aanzienlijk hoger dan de daadwerkelijke kasuitgaven, omdat projecten meestal niet op maximaal vermogen produceren en de subsidie daalt als de energieprijzen stijgen.

De herkomst van het hout is niet bekend per project. Dit komt omdat het bedrijfsvertrouwelijke informatie betreft. Wel kan ik u voor algemene

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁴ <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/sde/feiten-en-cijfers>

De projecten weergegeven als *** zijn geanonimiseerd vanwege art. 10, eerste lid, onder aanhef en letter c en/of tweede lid, onder aanhef en letter e van de Wet openbaarheid van bestuur.

informatie over de herkomst van biograndstoffen voor energietoepassingen verwijzen naar de jaarrapportage van het Platform bioEconomie (PBE) over het jaar 2020⁵. Deze geeft een geaggregeerd beeld over de herkomst van houtige biomassa voor energieopwekking. Het Platform bioEconomie is een sectororganisatie van organisaties actief in de biograndstoffen. Dit rapport is in opdracht van PBE opgesteld door Biomass Research en tot stand gekomen door enquêtes bij producenten van bioenergie. De gegevens zijn niet nader geverifieerd.

Vraag 10

Bent u ertoe bereid de bestaande subsidiebeschikkingen in te trekken en per direct volledig te stoppen met biomassa?

Antwoord 10

Nee, hiertoe ben ik niet bereid. Zoals in het antwoord op vraag 3 is aangegeven heeft het kabinet besloten onmiddellijk te stoppen met het afgeven van nieuwe subsidies voor laagtemperatuurwarmte uit houtige biograndstoffen. Voor de productie van uitsluitend elektriciteit uit houtige biograndstoffen worden reeds geen nieuwe subsidies meer afgegeven. Het is onbetrouwbaar om als overheid reeds afgegeven subsidies in te trekken tijdens de looptijd.

⁵ <https://platformbioeconomie.nl/2021/09/27/gebruik-biomassa-in-nederland-77-gecertificeerd-duurzaam/>